

Af *Westerby* til indenrigsministeren:

„Kan regeringen gå ind for nedestående forslag til ændringer i lov om valg til folketinget:

at anmeldelse af partier ved indsamling af underskrifter får gyldighed for hele valgperioden,

at det fornødne antal underskrifter fastsættes til det gennemsnitlige antal afgivne stemmer pr. valgt medlem ved det sidst afholdte folketingsvalg (for tiden 14.000-15.000 stemmer),

at folketingsmedlemmers adgang til at anmelde nyt parti i valglovens forstand afskaffes?“

*Westerby*: Som det vil være det høje ting bekendt, er der i den gældende valglov en række bestemmelser med hensyn til anmeldelse af nye partier. For at et nyt parti kan anmeldes, kræves der 10.000 underskrifter, og anmeldelsen gælder kun for et år. Endvidere er der en bestemmelse om, at et folketingsmedlem kan anmelde et nyt parti.

Der har været fremsat et lovforslag af regeringen, gående ud på at stramme disse regler. Efter min opfattelse gælder det principielt om at udforme valgloven på en sådan måde, at der er åbnet adgang for fornyelse i dansk politik. Det må ikke blive alt for svært, at strømninger, som gør sig gældende ude i befolkningen, kan komme til udtryk ved valgene; vi trænger til fornyelse.

Derfor vil jeg gerne stille en række spørgsmål til den højtærede indenrigsminister gående ud på, om man kan anmelde partier ved indsamling af underskrifter, således at forstå, at en indsamling af underskrifter gælder for en hel valgperiode. Det er efter min opfattelse aldeles urimeligt, at f. eks. retsforbundet flere gange forud for det sidste folketingsvalg har måttet indsamle underskrifter. En indsamling af underskrifter bør gælde for en hel valgperiode, og det er jo i virkeligheden også udtryk for mistillid til de vælgere, der har skrevet under, hvis man kun lader underskriften

gælde for et år og ikke for en hel periode. Først efter et valg er der opstået en ny situation, og først da er det rimeligt at sige, at vælgernes underskrift ikke gælder længere.

Endvidere er der spørgsmålet om antallet af underskrifter. Tallet 10.000 er jo i og for sig et tal, der er grebet ud af luften, og man har været inde på den tankegang, at der skulle 20.000 underskrifter til; også dette er grebet vilkårligt ud af luften; det gælder om at finde en retningslinje, som kan siges at være stedsevarende, og som kan give et rimeligt udtryk for det, der skal til, for at man kan sige, at det er nok og der er hold i tingene, og at et parti kan opstilles som parti. Jeg vil derfor foreslå — og spørger den højtærede indenrigsminister, om han er enig i dette — at man skulle gå over til at fastsætte det antal af underskrifter, der skulle udkræves, til at være det samme som det, der gennemsnitlig udkrævedes, for at et folketingsmedlem blev valgt ved sidste folketingsvalg. Det vil for tiden sige 14.000 à 15.000 stemmer, og det vil blive reguleret, efterhånden som antallet af vælgere ved valgene stiger. Det er imidlertid ikke noget, vi skal tage stilling til ved de enkelte valglovsrevisioner, det er noget, der er fast, og det er også noget, der viser, at der er hold i tingene, samtidig med at det giver en rimelig adgang til fornyelse.

Endelig er der spørgsmålet om folketingsmedlemmers adgang til at anmelde nye partier. Jeg er principielt i hvert fald ikke tilhænger af, at 2 eller 3 skal kunne anmelde nye partier, enten må det være 1 eller 0. Siger man 2 eller 3, kunne man lige så godt sige 10 eller 70. Det, der er det afgørende, er, om et standpunkt i folketinget skal kunne prøves ved det næste folketingsvalg. Derfor må det enten være 1 eller 0.

Der er ikke i øjeblikket efter min opfattelse flertal i folketinget for at opretholde 1 medlems adgang til at anmelde nye partier, men derimod er det mit skøn, at det kan forsvares at fastsætte, at ingen folketingsmedlemmer har nogen forret fremfor andre vælgere, og at man derfor ikke længere